

Naziv kolegija	DIPLOMATSKO I KONZULARNO PRAVO	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Maja Seršić Prof. dr. sc. Davorin Lapaš Doc. dr. sc. Trpimir Mihael Šošić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II. semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Interaktivni oblik nastave – predavanja i konzultacije. Znanje studenta provjerava se kroz usmeni ispit.	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	5	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cilj predmeta Diplomatsko i konzularno pravo jest ponajprije zainteresiranim studentima omogućiti detaljnije proučavanje toga dijela međunarodnog prava na poslijediplomskom studiju. 2. Također, cilj je navedenog predmeta steći opća i posebna znanja o organima vanjskog zastupanja države i pravu poslanstva međunarodnih organizacija te s time povezanim pravnim položajem, povlasticama i imunitetima međunarodnih službenika. 3. Konačno, nije zanemariva ni činjenica su određeni broj studenata ovoga poslijediplomskog studija nerijetko zaposlenici Ministarstva vanjskih poslova gdje bi im detaljnije poznavanje upravo materije diplomatskog i konzularnog prava moglo biti od iznimne koristi. 		
Sadržaj kolegija		

1. Uvod
- 1.1. Diplomatsko i konzularno pravo (povijest, izvori)
- 1.2. Diplomatski odnosi
2. Diplomatsko pravo
- 2.1. Organi međunarodnih odnosa
- 2.2. Diplomatski zastupnici
3. Diplomatski zastupnici jedne države u drugoj
- 3.1. Bečka konvencija o diplomatskim odnosima iz 1961.
- 3.2. Članovi diplomatske misije
- 3.3. Šef diplomatske misije
- 3.3.1. Razredi i rangovi šefova misija
- 3.3.2. Početak i prestanak funkcije šefa misije
- 3.4. Ostali članovi diplomatskog osoblja
- 3.5. Ostali članovi misije
4. Funkcije diplomatske misije
5. Diplomatske povlastice i imuniteti
- 5.1. Diplomatske povlastice i imuniteti diplomatske misije
- 5.1.1. Nepovredivost prostorija
- 5.1.2. Nepovredivost arhiva
- 5.1.3. Sloboda diplomatske korespondencije
- 5.1.4. Fiskalna i carinska izuzeća
- 5.2. Diplomatske povlastice i imuniteti diplomatskih zastupnika i ostalih članova diplomatske misije
- 5.2.1. Trajanje diplomatskih povlastica i imuniteta
- 5.2.2. Osobna nepovredivost diplomatskih zastupnika
- 5.2.3. Izuzeće od sudbenosti
- 5.2.4. Socijalno osiguranje
- 5.2.5. Izuzeće od davanja
- 5.2.6. Povlastice i imuniteti na području treće države

6. Specijalne misije
  - 6.1. Konvencija o specijalnim misijama iz 1969.
  - 6.2. Pojam specijalne misije
  - 6.3. Funkcije specijalne misije
  - 6.4. Povlastice i imuniteti specijalne misije
7. Predstavljanje država u međunarodnim organizacijama
  - 7.1. Bečka konvencija o predstavljanju država u odnosima s univerzalnim međunarodnim organizacijama
  - 7.2. Pojam i vrste međunarodnih organizacija
  - 7.3. Predstavnici država u međunarodnim organizacijama
  - 7.4. Povlastice i imuniteti
8. Međunarodni službenici
9. Konzularno pravo
  - 9.1. Pojam konzularnog prava
  - 9.2. Konzularni odnosi
10. Konzularni uredi
11. Konzularni dužnosnici
  - 11.1. Šefovi konzularnih ureda
  - 11.2. Ostali konzularni dužnosnici
12. Konzularne funkcije
13. Konzularne povlastice i imuniteti
  - 13.1. Povlastice i imuniteti koji se odnose na konzularni ured
    - 13.1.1. Nepovredivost prostorija
    - 13.1.2. Nepovredivost arhiva
    - 13.1.3. Sloboda korespondencije
    - 13.1.4. Fiskalna i carinska izuzeća
  - 13.2. Povlastice i imuniteti konzularnih dužnosnika
    - 13.2.1. Trajanje konzularnih povlastica i imuniteta
    - 13.2.2. Osobna nepovredivost
    - 13.2.3. Izuzeće od sudbenosti
    - 13.2.4. Ostala izuzeća
    - 13.2.5. Socijalno osiguranje
    - 13.2.6. Povlastice i imuniteti na području treće države
14. Počasni konzuli

Očekivani ishodi učenja

I. INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE:

1. Znanje i razumijevanje

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- identificirati različita stajališta u doktrini u pogledu međunarodnopravnih pravila koja uređuju diplomatske i konzularne odnose među državama i drugim subjektima međunarodnog prava;
- definirati pravne pojmove te načela i ciljeve diplomatskog i konzularnog prava, osobito s obzirom na ulogu međunarodnog prava u stabilizaciji međunarodnih odnosa;
- izdvojiti i objasniti razlike između pravnih instituta koji uređuju diplomatske te onih koji uređuju konzularne odnose;
- identificirati diplomatsko i konzularno pravo kao podsustav međunarodnog prava, te objasniti njegovu prirodu kao tzv. *self-contained* režima uz istodobnu povezanost i uklopljenost u cjeloviti sustav međunarodnog prava.

2. Primjena

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- grupirati i opisati pravne institute s obzirom na razlike u uređenju diplomatskih i konzularnih odnosa, s obzirom na različite vrste diplomatskih misija i konzularnih ureda i s obzirom na specifičnosti diplomatskih odnosa između država i drugih subjekata međunarodnog prava (međunarodnih organizacija, Svete Stolice, Malteškog reda);
- primijeniti međunarodnopravne norme te mehanizme specifične za diplomatsko i konzularno pravo kao *self-contained* režim na konkretne primjere iz suvremene međunarodne prakse u svjetlu recentnih međunarodnih sudskih i arbitražnih odluka;
- ilustrirati značenje međunarodnopravnog režima uređenja diplomatskih i konzularnih odnosa za stabilnost međunarodnog poretka i suradnju između država i drugih subjekata međunarodnog prava.

3. Analiza

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- analizirati procese nastanka međunarodnopravnih normi koje uređuju diplomatske i konzularne odnose, osobito s obzirom na prirodu tog podsustava međunarodnog prava kao *self-contained* režima;
- razlikovati međunarodnopravne institute na području diplomatskih i konzularnih odnosa te procese koji su uvjetovali njihov nastanak i razvoj u podsustav međunarodnog prava sa značajkama *self-contained* režima;
- usporediti domašaj pravnih normi diplomatskog i konzularnog prava s obzirom na specifičnosti odnosa između različitih subjekata međunarodnog prava;
- kategorizirati međunarodnopravne norme koje uređuju diplomatske i konzularne odnose;
- ispitati primjenu međunarodnopravnih normi koje uređuju diplomatske i konzularne odnose na konkretna činjenična stanja u međunarodnoj praksi, napose u svjetlu recentnih međunarodnih sudskih i arbitražnih odluka.

4. Sinteza

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- konstruirati povezanost pravnih instituta u zasebni podsustavu diplomatskog i konzularnog prava sa značajkama *self-contained* režima uz istodobnu njihovu uklopljenost u cjeloviti sustav međunarodnog prava;
- formulirati zaključke o značenju međunarodnopravnog režima uređenja diplomatskih i konzularnih odnosa za razvoj međunarodnih odnosa što u suvremenom svjetskom poretku ne uključuje samo države nego i druge subjekte međunarodnog prava, napose međunarodne organizacije.

5. Vrednovanje

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- vrednovati značenje međunarodnopravnih normi diplomatskog i konzularnog prava za stabilnost horizontalno strukturiranog međunarodnopravnog poretka;
- prosuditi specifičnosti diplomatskog i konzularnog prava kao podsustava sa značajkama *self-contained* režima u okviru sustava međunarodnog prava;
- valorizirati međunarodnopravne norme koje uređuju diplomatske i konzularne odnose s obzirom na razgranate odnose Republike Hrvatske s drugim državama i njezino članstvo u međunarodnim organizacijama univerzalnog i regionalnog karaktera različitog stupnja povezanosti;
- procijeniti efikasnost međunarodnopravnih normi diplomatskog i konzularnog prava u svjetlu recentne međunarodne sudske i arbitražne prakse.

II. POVEZIVANJE ISHODA UČENJA I PROVJERE ZNANJA:

Znanje se provjerava na temelju usmenog ispita.

Usmeni ispit, koji je obavezan za sve studente, sastoji se od provjere razumijevanja izvora pravnih pravila koja se tiču diplomatskih i konzularnih odnosa, te pravnih pojmova i instituta s područja diplomatskog i konzularnog prava. Očekuje se povezivanje i uspoređivanje odnosnih pravnih pravila i instituta na različitim razinama i s obzirom na specifičnost odnosa između različitih subjekata međunarodnog prava, te vrednovanje primjenjivosti međunarodnopravnih normi koje uređuju diplomatske i konzularne odnose s obzirom na suvremenu međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će steći kompetencije koje će mu omogućiti samostalnu analizu međunarodnopravnih pravila koja uređuju diplomatske i konzularne odnose te analizu njihove sekundarne efikasnosti u odnosima između država i drugih subjekata međunarodnog prava. Ujedno bi student trebao biti u mogućnosti da samostalno istraži i analizira relevantnu međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu te da samostalno rješava konkretne problemske situacije povezane s primjenom normi diplomatskog i konzularnog prava. Stečene vještine omogućit će studentu da samostalno pronalazi i na odgovarajući način rabi relevantne međunarodne dokumente normativnog sadržaja (međunarodni ugovori, sudske i arbitražne odluke, rezolucije, itd.).

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Nakon uspješno savladanog predmeta student će steći kompetencije koje će mu omogućiti analizu pravnih pravila iz različitih izvora međunarodnog prava i analizu njihove sekundarne efikasnosti u odnosima međunarodnopravnih subjekata. Ujedno bi student trebao biti u mogućnosti da samostalno analizira međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu u svjetlu različitih stajališta u međunarodnopravnoj doktrini vezanih uz teoriju izvora i subjekata međunarodnog prava. Također, stečene vještine omogućit će studentu da se na odgovarajući način služi relevantnim međunarodnim dokumentima normativnog sadržaja (međunarodni ugovori, sudske i arbitražne odluke, rezolucije, itd.).

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Znanje studenta provjerava se kroz usmeni ispit.

Obveze studenata

Redovno pohađati nastavu i aktivno u njoj sudjelovati te uredno ispunjavati obveze koje odredi nastavnik na predmetu i predviđene programom studija.

Obvezna literatura

Andrassy, J., Bakotić, B., Lapaš, D., Seršić, M., Vukas, B., *Međunarodno pravo*, sv. 2, Zagreb, 2012., §§ 39-44, (krupni i sitni slog).

Berković, S. *Diplomacija i diplomatska profesija*, Dubrovnik, 2006.

Denza, E., *Diplomatic Law: A Commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations*, 2. izd., Oxford, 2004.

Lee, L.T./Quigley, J., *Consular Law and Practice*, 3. izd., Oxford, 2008.

Watts, Sir A., "The Legal Position in International Law of Heads of States, Heads of Governments and Foreign Ministers", *Recueil des cours*, sv. 247, 1994.

Osnovna izborna literatura

Zourek, J. "Le statut et les fonctions des consuls", *Recueil des cours*, sv. 106, 1962.

Lapaš, D./ Šošić, T. M. (ur.) *Međunarodno javno pravo – izbor dokumenata*, Zagreb, 2005. (glava IX.)